

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1.20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, subota 27. ožujka 1915.

BR. 60. (290.)

O padu Przemysla. Potankosti o predaji.

Ratni izvjestitelji javljaju u savezu za padom Przemysla dozvolom ratnog stana štampa sljedeće:

Naša junačka posada predala je u ponedjeljak u 6 sati 55 časaka u jutro tvrđavu Przemysl. Ispadi, a naročito onaj od petka, uvjerili su branitelje grada, da su Rusi svoje obodne linije poput tvrđava učvrstili tako, da nije bilo moguće prodrijeti. Jučer i prekjucher poduzeli su Rusi napadaje na iztočnu i sjevernu frontu tvrđave. Napadaji bili su krvavo odbijeni, pred zaštitnim tvrđavicama leže hiljade mrtvih Rusa, kod toga ali potrošila je posada čitavu municiju. Posle učinile sve topove neupotrebiti, a bacile magazine baruta u zrak. Sve je bilo uništeno što bi mogao neprijatelj upotrijeti. Sve tvrđave Przemysla pretvorene su do preksino u ruševine. Jučer u jutro došao je parlamentar zapovjednik tvrđave generala Kuzmaneka k zapovjedniku obodne vojske, da pregovara radi potankosti predaje. Objava ovog poslanstva bila je zadnji dodir Kuzmaneka sa zapovjedništvom naše vojske, jer nakon toga je radiotelegrafska stanica u zrak bačena. Kuzmanek već je prije javio, da je sve učinjeno, što je bilo moguće, ali zalihe su sasvim potrošene, momčad, koja je već dobivala smanjene obroke, te je bila time i kroz bolesti i stradanja oslabljena, morala se je predati. U rusko zarobljeničtvo dospjela je jedna divizija domobranstva sa generalom Tomassom iz Vršca. Posada sastojala se osim toga iz galickih i gornjougarskih pučkih ustaša. Formacije tvrđavne artiljerije, sastojeće se osobito od bečkih i ugarskih tvrđavnih artiljerista, imale su u sadašnjim borbama podčinjeno znamenovanje.

Najsajnija perioda bila je za prve opsade gdje su Rusi izgubili 70.000 ljudi. Tadanje oslobođenje tvrđave bilo je jednostrano, tako da se samo preko linije Širof-Lisko-Sanok-Krosno moglo u tvrđavu potrebno dopremiti, i to neprohodnim putevima. Druga opsada uzsljedila je na žalost mnogo prije, nego li se je moglo tvrđavu na godine obrskriti. I ako pad Przemysla dira naše osjećaje, nije ipak katastrofalan i nema nikakva upliva na izlazak rata, dapače niti na veliku bitku u Karpaticima, koja nezavisno od predaje Przemysla povoljno teče.

Jakost posade.

Ministar domobranstva barun Hazal izjavio je, da se znamenovanje pada Przemysla ne smije precijeniti. Tvrđava ispunila je svoje zvanje junački, branitelji izvršili su svoju dužnost. U svemu smo imali u tvrđavi najviše 25.000 vojnika zajedno sa radnicima za šančeve i obrtnicima. O broju obodne ruske vojske bile su također pretjerane vijesti u tečaju. Bilo je u svemu 60—80.000 Rusa, ostali bili su u partijama na druga mjesta odpremljeni.

Zahvala njemačke vojske.

BERLIN, 24. ožujka. Vrhovno vodstvo njemačke vojske upravilo je brzojavku sljedećeg sadržaja:

Njemačka vojska izrazuje srdačnu zahvalu hrabroj posadi Przemysla, koja, nakon četirmjesečne samoprijeteljne obrane, mogla je da bude tek gladju svladana.

VRHOVNO VOJNO VODSTVO.

Artiljerija Przemysla.

Roda Roda javlja u „Neue Freie Presse“, da je Przemysl za svoju obranu imao 960 topova raznog kalibra.

Isti izvjestitelj veli, da je posada Przemysla za trajanja opsade uništila jednu čitavu rusku armadu.

Ruske počasti Kuzmaneku.

Nakon predaje Przemysla izkazali su Rusi vojničku počast generalu Kuzmaneku i svim njegovim častnicima. Ruski su častnici izrazili svoje udiviljenje nad junačkim i uztrajnim držanjem austro-ugarske posade. Kad je general Kuzmanek htio predati svoju sablju, rekao mu je zapovjednik ruske obodne vojske: „Gotovo pol godine odoljevali ste ruskoj nadmoći. Rasija želi, da Vaša Preuzvišenost pridržati sablju. Vi ste uvijek bili hrabar i viteški protivnik“.

Dojam u Rimu.

O utisku u Rimu javlja gradačka „Tagespost“: Vijest o predaji Przemysla stigla je ovamo posve nenadano. Listovi vrlo simpatično komentiraju predaju.

„Giornale d'Italia“ slavi junačstvo obrane, koja nije ni za čas smalaksala. Przemysl je novi list slave u austrijskoj ratnoj povjesti.

Na južnom ratištu.

BEČ, 25. ožujka. Službeno se saopćuje:

Na južnom ratištu bilo je u zadnje doba na Dunavu i na Savi pojedinih artiljerijskih borba. Opća situacija nije promijenjena.

Galicija, Karpati, Bukovina.

BEČ, 24. ožujka. Službeno se saopćuje:

U zapadnom odsječku Karpata razvila se bitka sve do fronta na Usočkom klancu. Ova bitka vodi se velikom žestinom. Jake ruske sile prešle su na navalu te se vodi ljuta borba za položaje na visovima.

Između Prutha i Dnjestra došlo je u sjeveroistočnom dijelu Bukovine do više okršaja, u kojima je neprijatelj bio bačen iz nekih mjesta te bio primoran da se povuče prama granici.

S onu stranu Prutha ležeća mjesta sve do sjeverno Černovica, koja su neprijatelju služila bazom za podhvate protiv grada, bila su od protivnika ispražnjena.

U Poljskoj i u zapadnoj Galiciji nema nikakve promjene.

Kod Otlinova na donjem Dunajcu od Rusa sagradjeni ratni most bio je jučer od naše artiljerije porušen.

Beč, 25. ožujka. Službeno se saopćuje:

Danas o podne su na Karpaticima odbile naše čete na frontu zapadno od Usočkog klanca više težkih ruskih napadaja. Bojevi traju. Ponovno je bilo zarobljeno 1.500 protivničkih momaka.

Kod Wyszakova neprijateljski napadaj na položaje, koje smo mi bili 22. ov. mj. zauzeli, izjavio se.

Na ostalim frontama ništa znatnoga nije se dogodilo.

BEČ, 26. ožujka. Službeno se saopćuje:

Na Karpaticima žestoka borba vodi se i dalje. Ponovni ruski napadaji odbijani su danju i noću. Opcenita situacija je nepromijenjena.

U prostoru Zaleszycka osvojile naše čete jedanaest ruskih podpornih točaka zarobiv više od 500 Rusa.

Na frontu u ruskoj Poljskoj i u zapadnoj Galiciji vodi se topovska borba.

Zvonik u mjestu Paradyz, jugoistočno od Sulejova, bio je prepoznat kao izvidnička postaja neprijateljske artiljerije, te je zato morao biti vatrom iz topova upaljen.

U Rusiji.

BERLIN, 24. ožujka. Službeno se saopćuje:

Naše čete, koje idu sjeverno od Memela u potjeru za neprijateljem, zarobiše kod Polangena 500 Rusa, zaplijenile tri topa, tri puščana stroja te telet neprijatelju mnogo zaklanog blaga, konja i drugog žitka.

Kod Laugzerungena, jugozapadno Tauroggena i sjeveroistočno Mariampola ruski napadaji bili su odbiveni, uz teške gubitke po neprijatelja.

Sjeverozapadno Ostrolenke izjavilo se više ruskih napadaja. Ovdje smo mi zarobili neprijatelju 20 častnika, više od 2.500 momaka, te pet puščanih strojeva zaplijenili.

I istočno od Plocka izjavilo se više neprijateljskih napadaja.

BERLIN, 26. ožujka. Službeno se saopćuje:

Ruski napadaji istočno od Augustova bili su odbiveni.

BERLIN, 26. ožujka. Službeno se saopćuje:

Ruski napadaji istočno i jugoistočno od Augustova, kao što i kod Jednorozeka, sjeveroistočno Praszynsa bili su odbiveni.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 24. ožujka. Službeno se saopćuje:

U Šampanji bilo je samo artiljerijskih borba.

U šumi Prister, sjevero-zapadno Pontemoussona, neprijatelj, koji je htio da nam učini prijepornim dobitak onih krajeva, bio je odbiven.

Ponovljeni neprijateljski napadaji sjeverozapadno Badonvillera i na Reichsackerkopfu razbili su se u našoj vatri.

Na Hartmannsweilerkopfu sada se opet vodi borba.

BERLIN, 25. ožujka. Službeno se saopćuje:

Izuve neznatne okršaje na visovima Maese, jugoistočno Verduna i na Hartmannsweilerkopfu, koji još traju, bilo je samo artiljerijskih borba.

BERLIN, 26. ožujka. Službeno se saopćuje:

Na visovima Maese, jugoistočno Verduna, pokušali su Francuzi kod Cambresa ponovno da se, jačim napadajem, domognu našeg položaja, ali su, nakon ljute borbe, bili potisnuti.

Okršajima na Hartmannsweilerkopfu traju još.

Karte za brašno i kruh.

BEČ, 26. ožujka. Izšla je ministarska naredba, koja određuje uporabu proizvoda mliva.

Počam od 28. ov. mj. do daljne odredbe ustanovljen je dnevni potrošak za pojedinu osobu na 200 grama. Mješte 5 grama proizvoda mliva može se upotrebiti 7 grama kruha.

Za poljodjelsko pučanstvo ustanovljuje se dnevni potrošak na 300 grama žitja ili iz toga proizošlih proizvoda mliva ili količine kruha.

Kontrolne mjere za provedbu uređenja potroška sastojat će se u službenim iskaznicama (karte za kruh i za brašno) obzirom na zalihe koje se naše u privatnome posjedu prigodom popisa.

Sa više strane primismo novih narudžaba našeg lista. Obzirom na sadašnje ratne okolnosti i na velike troškove, koje mora podržavati naš list, obznajujemo nove predbrojnice, da ako žele primati „Hrv. Misao“ nek pošalju prije pretplatu barem za jedan tromjeseč.

Financijska snaga Austro-Ugarske

„Fremdenblatt“ donosi članak ravnatelja opće prometne banke Brocha o financijskoj snazi Austro-Ugarske. U članku se naglasuje ovo:

Kao što se god narodne vojske n-še monarhije pokazuju kao željezni nasip protiv gigant-ke premoći ruskoga kolosa, tako se i austro-ugarsko narodno gospodarstvo, upućeno na samo sebe i svoju samopomoć, kao što organizacija novca i kredita, pokazuje doraslo najvećoj zadaći, što je rat nameće financijskoj i gospodarstvenoj snazi naroda. Tome, što se intenzivno upotrebljuje radne snage, što se narodi dobrovoljno prilagoduju onakovoj hrani i ograničenjima što ih nameću ove prilike, pa i zdravoj osnovici industrijalnoga i gospodarstvenoga života, ima se zahvaliti, da se nigdje ne opaža nikakav znak kakove krize, već da su naprotiv silne pričuve čudoredne i materijalne snage grozno razečarale naše neprijatelje, koji su očekivali slom Austro-Ugarske. U članku se upozoruje na dosada neslućeni uspjeh austro-ugarskoga ratnoga zajma, koji je prosječno dosegao visinu prvoga njemačkoga ratnoga zajma. A to tim više zadivljuje, što opadanje novčanih uložaka uslijed emisije ratnoga zajma iznosi naprama porězima godine 1913. samo oko 3 po sto, a to znači 600 milijuna kruna. To je brojka, koja — obzirom na stanje uložaka od 20 milijardi kruna — opravdava tvrđnju, da je ratni zajam podmiren iz uštednja našega gospodarstvenoga života tako, da je stanje uložaka u novčanim zavodima Austro-Ugarske ostalo posve ne-taktno. I u istinu su unkiženije ulošci kod bečkih većih privatnih zavoda — bez poštanske štedionice — za prva dva mjeseca 1915. porasli za 110 milijuna, t. j. za 71 po sto. Razmjjer toga porasta u pokrajini mora sigurno biti i veći, kako u Austriji tako i u Ugarskoj. Po tom se vidi jasno, kako se žiteljstvo nepokolebivo pouzdava u solidnost i u financijsku snagu naših novčanih zavoda, te kako s čvrstim pouzdanjem očekuje budućnost. Za sada nema govora o aktualnosti novoga ratnoga zajma, ali se već danas može utvrditi, da bi u slučaju, pozove li se žiteljstvo na upis, za drugu emisiju novoga ratnoga zajma bile još povoljnije financijske predestacije nego li za prvu emisiju. Nu već prvom emisijom od neko 3/4 milijarde kruna namaknuta su dovoljna sredstva za neposrednu potrebu. Sve i kada bi se računalo, da bi rat dulje trajao, te da bi ratni troškovi iznosili 12 milijardi kruna, onda bi monarhija morala nametnuti veći porezni teret za neko 700 milijuna kruna. Austrijski i ugarski državni dug — krajem 1913. iznosio 18 milijardi, od šta na željezničke investicije otpada 10 milijardi, i po tom se vidi, da je više od polovine državnog duga uloženo u produktivne svrhe. Proračunski prihodi obje države porasli su od 1900. za neke 3 milijarde. Godišnji prihodi žiteljstva u Austriji podvrgnuti porezu, iznosi 6,7 milijardi i to po priznanju samih učesnika. Narodni imetak Austrije same cijeni se na 100 milijardi. Normalna vrijednost poljoprivredne proizvodnje u Austriji podigla se na 5 milijardi godišnje. S toga elastičnost državnoga proračuna obje države monarhije omogućuje, da se pokrivaaju kamati s ratnim troškovima bez ikakova uštrba za gospodarstveni život monarhije.

Za tim članak ustaje protiv onih tvrdnja, što se optejuju u izvankim novinama, da monarhija tobože novac, potreban za vodjenje rata, u glavnom uzimlje od austro-ugarske banke, pa ustanovljuje, da austro-ugarska financijska uprava nije uzimala novca ni od austro-ugarske banke ni od poštanske štedionice, već da naša financijska uprava i sada furgira kod oba zavoda kao ulagač na žiro-račun. Naša se je financijska uprava prilikom sklapanja ratnoga zajma oslonila na austrijski bankovni konzorcij, koji s isto takim ugarskim bankovnim konzorcijem stoji na raspolaganju za ratni za-

jam čitave monarhije, pa će taj konsorcij i u buduću biti dorasno svojim zadaćama, kao što je bio i dosada. Posve se mora odobriti, što se austro-ugarska banka nije upela u davanje novca. Od sadašnjeg reguliranja nešto poskupljenja tečaja deviza puno je važnije sačuvanje zlatne zalih bankovnog zavoda, pa makar to bilo i uz viši agio stranih deviza.

Štete, što ih ovaj strašni rat zadaje našem gospodarstvenom životu, većinom su manje od šteta drugih država, jer se naš gospodarstveni život u glavnom oslanja na naše samo unutrašnje područje i jer mi veoma skromno učestvujemo u svjetskom prometu, koji je najteže i ugrožen. Sada monarhija crpi korist od toga, što se je dosada morala tako urediti, da svoj gospodarstveni život podiže svojom snagom. Monarhija može da crpi ogromna sredstva za vođenje ovoga rata upravo iz bogatstva svoga zlatništva, pa će biti i dovoljno jaka da dostojno riješi i velike zadatke budućega mira.

KRONIKA.

Ratni izvjestitelj „Neue Freie Presse“ Roda Roda javlja svom listu:

Rusi su doveli na Karpatu ogromna pojačanja te traže da pod svaku cijenu izvode jedan uspjeh. Napadaji su bili svugdje uspješno i iz teške gubitke po neprijatelja odvijeni.

Razvija se ogromna bitka, o trajanju i rezultatu koje nemože se još izreći nikakav sud.

Pitanje je, da li će Rusi svojim forsiranim napadajima moći pretrpjeti velike gubitke nadomjestiti novim silama.

Sjedinjene Države nastupaju sve intenzivnije u ovom svjetskom sukobu. One su dale razumjeti Japanu, da prema ugovoru od 30. studenoga 1908. i njih pripada pravo, da, u svim pitanjima, što se tiču Velikog Tihog Océana, izreku otvoreno svoje mišljenje, pa zato će poradi, da sve odredbe ugovora između njih i Kine budu poštivane. Ovim je kinesko-japanski spor poprimio drugi oblik.

Amerika je nadajući voljna, da podigne oštar prosvjed protiv engleske pomorske politike i da zaštiti slobodu američke trgovine sa neutralnim državama.

Od nekog vremena Vezuv opet djeluje. Iz ždrijela se dižu gusti oblaci dima. Geolog dr. Malladra ustanovio je, da je u nutarnosti ždrijela nastao neki otvor, iz koga probija dim.

Mikado je naložio mobilizaciju čitave japanske mornarice. Poslanicima trojnog sporazuma saopćeno je, da je to jedino radi preventivnih mjera.

„Ruski invalid“ piše, da se poraz Rusa na Mazurima ima pripisati izdajstvu Nijemcima prijaznih elemenata u Rusiji, kojih da ima i u krugovima generaliteta.

U Indiji su poduzete velike mjere opreznosti. Član indijske vlade Sir Reginald Craddock izrazio se o raspoloženju u Indiji ovako:

„Neke zavedene osobe, kojima je bio otrovan duh, kad su se vratile pred nekoliko mjeseci u Indiju, izvele su svakojaka nasilja. U Bengalijsi se je jako razmahala revolucionarna djelatnost, i ako nije nova, a oba pokreta stoje u međusobnoj svezi. U zapadnom Pandžabu isto je tako došlo do pljačkanja i paleža, jer ondje vlada gospodarska kriza. Ozbiljnih sukoba bilo je također između Hindusa i muhamedanaca“.

Prema sigurnosnim je informacijama koncentrirano u Odesi četvrt milijuna Rusa, a 170 je transportnih brodova spremno na put, valjda u Midiju, da koptenim putem podupru akciju protiv Dardanelama.

Finski sabor sazvan je dne 20. travnja na sjednicu, da votira u ime izvanrednih ratnih troškova iznos od jedne milijarde maraka.

Velika svota novaca

može da se nakloni svakome, koji postane naručnicima. — Bezplatna izjašnjenja šalje: Srećkovo zastupstvo 30. Ljubljana.

Gospodarstvo.

Korist gnojjenja vapnenim dušikom.

U više navratila bilo je pisanja i dokazivanja o predpomenutom. Ovdje ćemo navesti postepena godišnja opažanja, učinjena od c. k. obil. put. uč. vinka Anzulovića, skupa sa tvrdkom na različitim česticama političkog kotara u Šibeniku, (Kornjate, Dubrava, Danilo-Kraljice, Danilo-Biran, Vrpolje i Perković-Slivno) ukupne površine od 84 ha. odgovarajuća 333 dana oranja; svaki od 2500 m² i to od god 1911-1914.

Ovdje ističemo gnojivu samim vapnim dušikom, koji sadržava 15-16% dušika, a zapada 100 kg K 21. Rečeni gnojiv pravi se u tvornicama Šibenik, Dugirat, vlastitosti Anonimnog društva za ukorišćivanje vodenih sila Dalmacije (Sufid).

Godine 1911 spomenuta površina nije bila pognojena nikakvim gnojivima. Vrst usjeva bio je ječam i dobio se je: 33300 kg zrnja (odgovarajući 5 kvarata (svaka / 40) od kg 20 na 2500 m²) 33634 kg slame odgovarajući 5 kvarata (svaka / 40) od kg 98 na 2500 m².

Godine 1912 ista površina bila je pognojena sa samim vapnenim dušikom na 2500 m² kg 60. Rezultat je bio: 89910 kg zrnja (odgovarajući 10 kvarata (svaka / 40) od kg 27 na 2500 m²) 154179 kg slame odgovarajući 10 kvarata (svaka / 40) sa kg 463 na 2500 m².

Godine 1913, kao 1912 pognojeno i proizvod je bio: 134865 kg zrnja (odgovarajući 15 kvarata (svaka / 40) od kg 27 na 2500 m²) 231268 kg slame (odgovarajući 15 kvarata (svaka / 40) sa kg 694 na 2500 m²).

Godine 1914. pognojeno kao 1913. postiglo se je: 157442 kg zrnja (odgovarajući 17 1/2 kvarata (svaka / 40) od kg 27 na 2500 m²) 269813 kg slame (odgovarajući 17 1/2 kvarata (svaka / 40) sa kg 810 na 2500 m²).

Taktična razlika između 1911 i 1912 bila je: zrnja kg 56610 — slame kg 120545, a razlika između 1911 i 1913 bila je zrnja kg 101565 — slame kg 197634, a razlika između 1911 i 1914 bila je zrnja kg 124142 — slame kg 236179.

U kotaru Šibeniku napravilo se je rečenim gnojivom preko 160 pokušaja i to uvijek pod nadzorom i uputama c. k. obil. put. uč. Vinka Anzulovića. Popriječno uzela se je površina od 2500 m². Na nepognojenoj, maksimalni proizvod iznosio je u zrnju kg 100, a slame kg 85. Popriječni prirod zrnja bio je na 2500 m² kg 1100, a slame 1600 kg.

Ovo se odnosi na ječam.

Na pšenici popriječno je bilo: na nepognojenoj površini od 2500 m² zrnja 288 kg, a slame kg 225; na pognojenoj površini od 2500 m² zrnja 1200 kg, a slame kg 3150. Ispadak pokušaja je malne jednak.

Djetelista su bila pognojena na 2500 m² sa 100 kg, thomasove drozge od 17% i 50 kg kalijeve soli 40%. Također su bila djetelista pognojena na 2500 m² sa 100 kg kostašova brašna 26% i 50 kg kalijeve soli. Rezultat je bio sa prvim gnojivom i drugim jednak. Tako da na nepognojenoj tu svi odtkosi su dali 1200 kg; dočim na pognojenoj dalo je 2300 kg.

Na vinogradima gnojilo se je sa miješavinom vapnenog dušika u razmjeru od 25% i kalijeve soli 25%, thomasove drozge 50%, ili kostašovim brašnom. U drugim slučajevima gnojilo se je sa 50% vapnenog dušika, 25% kalija, a 25% thomasove drozge ili kostašova brašna. Uspjehi su bili na nepognojeno 15 kvintala grožđa, na pognojeno 48 kvintala. Uvijek je bio plod veći sa gnojivom od druge miješavine, barem za četiri kvintala.

Kako se iz rečenog razabire, umjetno gnojivo veoma povoljno djeluje na sve biljke, samo ako se ovo pravodobno i razborito upotrebljava. Doduše u nekim mjestima nije bilo željenog uspjeha, nu to nije da gnojivo ne valja, već da dotičnik ili nije znao upotrebiti ga ili u opće nije se držao strukovnih uputa. U interesu je svakoga, da prije narudžbe pročita dobro upute, a ko ih nemade, neka se obrati na firmu Grubišić et comp. u Šibeniku.

Cijene petrolja rastu.

Iz Bakua javljaju, da je cijena petrolja valjda uslijed ratnih događaja u Dardanelima od 28.5 na 33 kopejaka porasla.

Špekulacija žitom u Rusiji.

„Ruskoje Slovo“ javlja: Tajna sveza ruskih velikih banaka pokupovala je po svoj Rusiji žito. Zalihe su spravljene u posebnim skladištima, iz kojih se polagano iznose na

tržište. Velike banke hoće na taj način da na koncu rata budu jedine vlasnice svih žitnih zaliha.

Tečaj rublja.

Tečaj rublja u Londonu jest sljedeći: Za 10 funti sterina plaća se 115.5 rubalja, prema 95 rubalja koje se plaćalo u normalno doba. Prema tome rubalj je za punih 20 postotaka ispod normala.

Domaće vijesti.

Razpust Korčulanske općine. Načelnik dr. R. Ameri i svi prisjednici općine Korčulanske odrekli su se časti, na što je općinsko zastupstvo bilo razpušteno, a uprave općine povjerenja političkom komesaru Logeru.

Nema pr mjena na bosanskoj vladi. Neke novine su javljale, da predstoji odstup dra. Mandića, zamjenika zemaljskog poglavice u Bosni, te druge promjene na bosanskoj vladi, a da će na mjesto dra. Mandića doći poznati već Pittner, Burianov mlijenik.

„Sarajevski List“ na ovo donosi saopćenje, u kojemu veli, da je opunomoćen sa nadležne strane ustanoviti, da su ovi glasovi puke kombinacije bez ikakve stvarne podloge.

Sudbina sarajevskih urotnika. Dne 22. ov. mj. dopremljeno je u Budimpeštu devet sputanih kažnjnika. Bili su to sukričivi ubojice Gavra Principa, koji se otpremaju u kaznionu u Möllersdorf i Teresin (Češka), i to: Mitar Kerović, Jakov Milović, Njego Kerović, Vaso Čubrilović, Cvetko Popović, Lazo Đukić, Mijo Kranjavić i Cvijan Stepanović. Još istu večer otpremljeni su prema Beču.

Jedna osuda radi balkanskog rata. Po pokr. sudu u Zadru bio je osuđen don Mate Klarić, kapelan u Pagu, na 300 K globe, zamjenive u mjesec dana zatvora, radi nekih riječi koje bi bio izrekao proti ovoj državi još za balkanskog rata.

Iz Budimira kod Sinja primamo, da je svake hvale vrijedno nastojanje mmp. o. P. Silova i učiteljice gdje. Jozice Kantoni-Grdević za naše ratnike. Tako je sakupljeno novčanih prinosa, bječava, teruka, deset vrste lišća od kapinje, odposlato je ranjenicima pobja, rubaca, razprodano kokardada, spomen-sličica, jubilarnih dopisnica itd. Akcija se nastavlja uvijek jednakom poštivnošću.

Grad i okolica.

Predgradnje vodovoda. Radnje za rekonstrukciju vodovoda napreduju. Bunar i kuća za strojeve na Slapu grade se, strojevi za vodovod naručeni su već u kolovozu prošle godine, a sniženje cijevi u reservoiru izvest će se doškora, tako da će grad ovak biti u dovoljnoj mjeri vodno opskrbljen.

Adoracije Presvetoga. Od srijede obavlja se u Stolnoj Bazilici, uz prisustvovanje ogromnog mnoštva vjernika, četrdesetna adoracija pred Svetotajstvom. Pri večernjem blagoslovu pjeva zbor učenika realne gimnazije. Prošlih večeri pjevali su učenici skladno, vješto i tačno lijev troglasi „Miserere“ od Mayera i „Tantum ergo“ od Collina, na opće zadovoljstvo slušateljstva. Večeras na svršetku ove pobožnosti pjevat će liturgijski četveroglasni „Miserere“ od P. Amatucci-a. Upravlja učitelj P. Zuliani.

U fond „Hrvatske Misli“ doprinio je prigodom uplate predplate gosp. Škarica Marin iz Kaštel Starog K 15—, gosp. Lukas Josip iz Kaštel Starog istom prigodom K 2, Gosp. Vladimir Kulić poklonio je K 2—, da počasti uspomenu blagopokojnog Stjepana Pavića. Uprava najljepše zahvaljuje.

Preseljenje realne gimnazije. Pošto su prostorije realne gimnazije uzete za vojnu bolnicu, to se je realna gimnazija preselila u zgradu ženske građanske škole spojene sa tečajevima za usavršivanje. Kako realna gimnazija ima obuku samo predpovodno, to će građanska škola moći imati u istim prostorijama obuku poslije podne.

U zamjenu profesora Katunarića, koji je bio uzet u vojničtvu, dolazi za matematičku na realnu gimnaziju gosp. Mirko Fagarazzi, suplent na gimnaziji u Splitu.

Novaćenje. Dne 6. travnja bit će novačenje pučkog ustanka općine Šibenske iz god. 1875., 1876. i 1877.; dne 7. iste općine iz god. 1873. i 1874. te općine Vo-

dica iz god. 1873.—1877.; dne 8. općina Tije.no i Skradin iz god. 1873.—1877.

Pri svršetku pregledanja obvezanika svake pojedine općine, bit će pregledani stranci koji u dotičnoj općini borave i oni koji još nisu udovoljili dužnosti obvezanika narodnog ustanka.

Uskrсни praznici na realnoj gimnaziji trajat će do uključivo trećeg uskrsnog blagdana.

Duhovne vježbe za mladež realne gimnazije počimaju danas poslije podne te će trajati do utorka, a vodit će ih prečastni kanonik Don Ivo Bjažić.

Nadjenno. Frane Vestić našao je jedan zlatni prsten.

Nadjeni su nadalje također zlatni naočali.

Nadjen je napokon i jedan kišobran u crkvi u Varošu.

Vlastnici ovih nadjenih predmeta neka se prijave kod redarstveno povjereničtva.

Uapšena svodilja. Redarstvo uapsilo je Ivanku Sučić iz Strizrepa općine Sinj, služkinju, od 20 godina, radi nemoralnog življenja i radi svodstva, te je predalo državnom odvjetničtvu.

Fotografski aparat, 9 × 12, razbljen, traži jedan početnik. Obavijesti daje uredničko lista.

Navrnutih loza

na podlozi Aramo i Riparia također maraštine i babića prodaje
Niko Kranjac -- Vodice.

OGLAS.

Prodajem Bukovi ugljen (slatki karbun) po 20 para na vreću, a po 24 pare klg. bez prašine i suh.

Ivan Kitarović.

VELIKA ZLATARIJA GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka

ŠIBENIK.

Kupuje staro zlato i srebro uz najpovoljnije cijene.

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG.)

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

Jadranska Banka

PODRUŽNICA ŠIBENIK

Dionička glavnica K 8.000.000. — Pričuva K 700.000.

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlastita kuća).

Naslov za brojave: „JADRANSKA“.

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Spljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno veresijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvučene založnice unovčuju se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU i svih njezinih podružnica.

Uložne knjžice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguranje efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenata, odrezaka i izvučeni vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vaglia, naputnice. — Predumjovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srečke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjeresije.

Pretnici (Safes) za čuvanje vriednota u željičnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretnicama može držati svakorsne vrijednosti.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA

ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG.)

OSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOJKE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOJVA